

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

29.04.2020

Lēmums Nr. 4-02/25

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

Cesvaines novada dome, adrese: Pils iela 1A, Cesvaine, Cesvaines novads, LV-4871,
elektroniskā pasta adrese: dome@cesvaine.lv.

Plānošanas dokumentu nosaukums:

Cesvaines novada teritorijas plānojuma grozījumi (turpmāk – Teritorijas plānojuma grozījumi).

Izvērtētā dokumentācija:

Cesvaines novada domes (turpmāk – Izstrādātāja) 2020. gada 27. gada februāra vēstule Nr. 4.5.1/100–N “*Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu*” un tai pievienotais iesniegums “*Par Cesvaines novada teritorijas plānojuma grozījumi izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Iesniegums), Izstrādātājas 2020. gada 6. aprīļa vēstule Nr. 4.5.1/191–N “*Par konsultāciju rezultātu nosūtīšanu*”, Cesvaines novada domes 2019. gada 13. decembra lēmums (prot. Nr. 14., 4. §) “*Par Cesvaines novada teritorijas plānojumu*”, Darba uzdevums Cesvaines novada teritorijas plānojuma grozījumiem (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Madonas RVP) 2020. gada 18. marta vēstule Nr. 4.5.1/105–N “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, Veselības inspekcijas 2020. gada 1. aprīļa vēstule Nr. 4.6.3–1/5214/146 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*” un Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2020. gada 24. marta vēstule Nr. 4.8/1389/2020–N “*Par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu*”.

Izstrādātāja viedoklis:

Cesvaines novada Teritorijas plānojuma grozījumiem nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo ar plānošanas dokumenta īstenošanu nav paredzamas Likumā “*Par ietekmi uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikuma darbības, kā arī būtiska ietekme uz vidi.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un

sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

2. 2020. gada 27. februārī Birojā saņemta 2020. gada 27. gada februāra vēstule Nr. 4.5.1/100–N “*Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu*” un Iesniegums. Atbilstoši Iesniegumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Ar Teritorijas plānojuma grozījumiem ir paredzēts izvērtēt Cesvaines novada teritorijas plānojuma 2008. – 2020. gadam (ar 2014. gada grozījumiem) atbilstību Latvijas Republikas normatīvo aktu izmaiņām un precizēt teritoriju izmantošanas veidu klasifikāciju un teritoriju plānoto (atļauto) izmantošanu saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240), kā arī izstrādāt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN) atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, ievērojot pēctecības principu;
 - 2.2. ar Teritorijas plānojuma grozījumiem netiek plānotas saimnieciskās darbības, kā arī citas darbības, kas atbilst Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētām darbībām, kam būtu jāpiemēro ietekmes uz vidi novērtējuma un/vai sākotnējā novērtējuma procedūra. Ar plānošanas dokumentu paredzētās darbības ir saistītas galvenokārt ar sociālās infrastruktūras uzlabošanu, tūrisma attīstīšanu, novada pārvaldības efektivizēšanu un pilsētas vides sakopšanu;
 - 2.3. Cesvaines novada teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas. Novada robežai dienvidrietumu daļā nelielā posmā piekļaujas *Natura 2000* teritorija dabas liegums “*Nesaules kalns*”. Cesvaines novadā atrodas 3 mikroliegumi, Cesvaines pilsētā atrodas valsts nozīmes aizsargājamo dabas objekts Cesvaines parks un vietējas nozīmes dabas parks “*Lazdukalns*”. Ar plānošanas dokumentu netiek plānotas darbības, kas varētu negatīvi ietekmēt augstākminētās aizsargājamās dabas teritorijas.
3. Atbilstoši Darba uzdevumam ar Teritorijas plānojuma grozījumiem cita starpā tiek plānots:
 - 3.1. izvērtēt esošā teritorijas plānojuma risinājumu atbilstību Noteikumiem Nr. 240 un sagatavot tos atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ievērojot pēctecības principu;
 - 3.2. izvērtēt TIAN prasību piemērošanu praksē, sniegt priekšlikumus to uzlabošanai;
 - 3.3. izvērtēt Cesvaines novada apdzīvojuma struktūras attīstību, ja nepieciešams precizēt pilsētas un ciemu robežas;
 - 3.4. izvērtēt pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu funkcionālo zonu atbilstību faktiskajam zemes lietojumam un precizēt to;
 - 3.5. izvērtēt lauksaimniecībai un mežsaimniecībai noteikto funkcionālo zonu atbilstību faktiskajam zemes lietojuma veidam un precizēt to;
 - 3.6. izvērtēt fizisko un juridisko personu priekšlikumus;
 - 3.7. izvērtēt transporta infrastruktūrai paredzētās teritorijas un precizēt tās, ja tas ir nepieciešams;
 - 3.8. precizēt aizsargjoslas, grafiskajā daļā attēlot aizsargjoslas, kas nav mazākas par 10 m.
4. Pašvaldība atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas ar VVD Madonas RVP, DAP administrāciju un

Veselības inspekciju par Teritorijas plānojuma grozījumu īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību. Iesniegumam pievienotas:

- 4.1. VVD Madonas RVP 2020. gada 18. marta vēstule Nr. 4.5.1/105–N “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, kurā VVD Madonas RVP nav izvirzījusi prasību veikt Stratēģisko novērtējumu plānošanas dokumentam pie nosacījuma, ja Teritorijas plānojuma grozījumi neattiecas uz Likuma 4. panta trešajā daļā noteiktajiem plānošanas dokumentiem, kuriem Stratēģiskais novērtējums ir jāveic;
- 4.2. DAP administrācijas 2020. gada 24. marta vēstule Nr. 4.8/1389/2020–N “*Par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu*”, kurā DAP administrācija uzskata, ka plānošanas dokumentam nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, jo Cesvaines novadā nav Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000* teritoriju), bet novads robežojas ar *Natura 2000* teritoriju. DAP administrācija plānošanas dokumenta ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm un īpaši aizsargājamiem biotopiem tā īstenošanas periodā vērtē kā maznozīmīgu;
- 4.3. Veselības inspekcijas 2020. gada 1. aprīļa vēstule Nr. 4.6.3–1/5214/146 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, kurā Veselības inspekcija, izvērtējot pašvaldības sniegto informāciju par plānošanas dokumentu, uzskata, ka Teritorijas plānojuma grozījumiem nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.
5. Teritorijas plānojuma grozījumi nav ietverti to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs atzīst, ka šī brīža plānošanas stadijā Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes uzdevums ir vispārīgs, tādēļ ar pilnīgu noteiktību konstatēt, ka plānošanas procesā nebūs jārisina arī ar vidi saistītas problēmas, nevar. Vienlaikus atzīstams, ka no Darba uzdevuma neizriet, ka ar plānošanas dokumentu būtu paredzēts īstenot tādas būtiskas izmaiņas, kas nozīmīgi ietekmēs teritorijas izmantošanas nosacījumus attiecībā uz Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkta teritorijām un objektiem. Līdz ar to Birojs atzīst, ka Teritorijas plānojuma grozījumi neatbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams:
 - 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Šādā kontekstā Birojs secina, ka Teritorijas plānojuma grozījumi ir paredzēti izstrādāt ar mērķi noteikt prasības un priekšnoteikumus dažādu darbību, tostarp būvniecības ieceru realizācijai. Tomēr Birojam nav sniegta informācija, ka ar Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi pašvaldība būtu paredzējusi nozīmīgi grozīt jau spēkā esošā Cesvaines novada teritorijas plānojuma 2008. – 2020. gadam (ar 2014. gada grozījumiem) ietvertu plānojuma koncepciju un pašreizējo teritoriju izmantošanu, radīt priekšnoteikumus jaunām, nozīmīgām vides problēmām, kas ietekmē plānošanas

dokumentus arī citos plānošanas līmeņos. Teritorijas plānojuma grozījumi ir plānošanas dokuments, ko apstiprina vietējā pašvaldība, un tā realizācija var notikt atbilstoši spēkā jau esošajiem hierarhiski augstākiem pašvaldības plānošanas dokumentiem. No Iesnieguma izriet, ka būtiskākās izmaiņas plānotas, nosakot teritoriju izmantošanas veidu saskaņā ar jauno regulējumu, ko noteic Noteikumi Nr. 240 un šī brīža plānošanas stadijā nav indikāciju, ka būtu paredzētas jaunas darbības, kas būtiski ietekmēs vides kvalitāti.

- 5.3. No Iesnieguma tāpat neizriet, ka Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes mērķis būtu ieplānot Likuma 1. un 2. pielikuma darbības. Gadījumā, ja turpmākajā plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tomēr tiek konstatēts, ka tiks īstenotas nozīmīgas izmaiņas (piemēram, tādas, kas paplašina teritorijas, kurās izvietojami Likuma 1. un/vai 2. pielikuma objekti, vai nozīmīgi groza izmantošanas nosacījumus šādās teritorijās, vai citu teritoriju izmantošanas nosacījumos tiek iestrādātas normas, kas pieļauj Likuma 1. un/vai 2. pielikuma darbību īstenošanu u.c.), Cesvaines novada pašvaldībai jākonsultējas ar VVD Madonas RVP par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un nepieciešamības gadījumā informācija par izmaiņām sākotnējā plānošanas iecerē (par ko pieņemts šis lēmums) jānosūta Birojam jautājuma par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izlemšanai.
- 5.4. Tāpat secināms, ka Cesvaines novada teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai plānošanas dokuments nav saistīts ar būtisku vai negatīvu ietekmi uz tuvumā esošo dabas liegumu "*Nesaules kalns*", kā arī plānotās izmaiņas nav saistāmas ar ietekmi uz Eiropas un Latvijas nozīmes aizsargājamiem biotopiem, sugām un to dzīvotnēm. Pie nosacījuma, ka, izstrādājot Teritorijas plānojuma grozījumus, tiks ievēroti saņemtie institūciju nosacījumi, kā arī spēkā esošie normatīvie akti, plānošanas dokumenta izstrāde (un tā īstenošana) neradīs būtisku ietekmi uz vidi.
- 5.5. Ņemot vērā minēto, plānošanas dokumentam Stratēģiskā novērtējuma procedūra nebūtu lietderīga, tās nepieciešamību atbilstoši savai kompetencei nav konstatējusi arī VVD Madonas RVP, Veselības inspekcija un DAP administrācija.
6. Līdz ar to, Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23. divi *prim* panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem konstatē, ka Cesvaines novada teritorijas plānojuma grozījumiem Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums;
- Likuma "*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*" 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*" 5., 6., 7. punkts;
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 "*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*";
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 "*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*".

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska

negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Cesvaines novada teritorijas plānojuma grozījumiem.

Biroja direktora p.i.
Direktora vietniece,
Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja (*paraksts)

I.Kramzaka

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu